

**JOHAN SEBASTIAN BACH
MATTHEUS - PASSION**

SORØ KLOSTERKIRKE

Langfredag den 14. april 1995 - 1. del kl. 16-18, 2. del kl. 20-22

JOH. SEB. BACH

MATTHÆUS - PASSIONEN

(1729)

FØRSTE DEL

1. KOR

Kommt, ihr Töchter, helft mir klagen!
Sehet den Bräutigam,
seht ihn als wie ein Lamm;
sehet, seht die Geduld,
seht auf unsre Schuld,
sehet ihn aus Lieb und Huld
Holz zum Kreuze selber tragen.
Kommt, ihr Töchter, helft mir klagen!

Sions Døtre, kom at klage
over vor Brudgom ker, -
se ham som Lammet her
ydmyg og uden Svig
tage vor Skyld på sig, -
se, hvor han jammerlig
selv sit tunge Kors maa drage.
Sions Døtre, kom at klage !

KORAL

O Lamm Gottes unschuldig,
am Stamm des Kreuzes geschlachtet,
allzeit erfunden geduldig,
wiewohl du warst verachtet.
All Sünd hast du getragen,
sonst müssten wir versagen.
Erbarm dich unsrer, o Jesu !

O du Guds Lam uskyldig
for os på Korset slaget;
din Fader var du lydig,
endskont du blev saa foragret.
Al Synd har du borttaget,
vi ellers var fortalte.
Forbarm dig over os, Jesus !

2. EVANGELIST: Da Jesus diese Worte vollendet
hatte, sprach er zu seinen Jüngern:
JESUS: Ihr wisset, dass nach zweien Tagen
Ostern wird, und des Menschen Sohn wird überan-
wortet werden, dass er gekreuzigt werde.

Da Jesus var færdig med at tale alle disse Ord, sagde
han til sine Disciple:
I ved, at om to Dage er det Paasken; saa skal Menne-
skesønnen oversiges til at korsfæstes.

3. KORAL

Herzliebster Jesu,
was hast du verbrochen,
dass man ein solch
scharf Urteil hat gesprochen ?
Was ist die Schuld? -
in was für Missstaten
bist du geraten?

Elskede Jesus,
staar du som Forbryder?
Er det mod dig,
Fordommeisne lyder?
Paadrog du dig
en Skyld, en Skam en Brøde?
Maa den du bøde?

4. EVANGELIST: Da versammelten sich die Hohen-
priester und Schriftgelehrten und die Ältesten im Volk,
in den Palast des Hohenpriesters, der da hiess Caiphas,
und hielten Rat, wie sie Jesum mit List griffen und
töteten. Sie sprachen aber:

Da samledes Ypperstepræsterne og Folkets Ældste i
Ypperstepræstens Gaard; han hed Kajfas. Og de ræd-
slog om at gribe Jesus med List og faa ham drebt.
Men de sagde:

5. KOR

Ja nicht auf das Fest, auf dass nicht ein Aufruhr werde
im Volk!

Ikke paa vor Fest, - ellers blev der Folkeopstand der-
ved !

6. EVANGELIST: Da nun Jesus war in Bethanien, im Hause Simonis des Aussätzigen, trat zu ihm ein Weib, das hatte ein Glas mit köstlichem Wasser, und goss es auf sein Haupt, da er zu Tische sass. Da das seine Jünger sahen, wurden sie umvillig und sprachen:

7. DISCIPLENE: Wozu dienet dieser Urrat? Dieses Wasser hätte mögen teuer verkauft und den Armen gegeben werden.

8. EVANGELIST: Da das Jesus merkete, sprach er zu ihnen:

JESUS: Was bekümmert ihr das Weib? Sie hat ein gut Werk an mir getan! Ihr habt allezeit Arme bei euch, mich aber habt ihr nicht allezeit. Dass sie dies Wasser hat auf meinen Leib gegossen, hat sie getan, dass man mich begraben wird.

Wahrlich, ich sage euch: Wo dies Evangelium gepredigt wird in der ganzen Welt, da wird man auch sagen zu Ihrem Gedächtnis, was sie getan hat.

9. RECITATIV (ALT)

Du lieber Heiland du,
wenn deine Jünger töricht streiten,
das dieses fromme Weib
mit Salben deinen Leib
zum Grabe will bereiten:
so lasse mir inzwischen zu,
von meiner Augen Tränenflüssen
ein Wasser auf dein Haupt zu gießen.

10. ARIE (ALT)

Angers Græd
bliver Synderheitets Lod;
lad hver Taare fra mit Øje
som en Balsam mild og god
Jesus, lindre dig din Møje.

11. EVANGELIST: Da ging hin der Zwölften einer, mit Namen Judas Ischariot, zu den Hohenpriestern und sprach:

JUDAS: Was wollt ihr mir geben? Ich will ihn euch verraten.

EVANGELIST: Und sie boten ihm dreissig Silberlinge. Und von dem an suchte er Gelegenheit, dass er ihn verriette.

12. ARIE (SOPRAN)

Blute nur, du liebes Herz!
Ach, ein Kind, das du erzogen,
das an deiner Brust erosgen,
droht den Pfleger zu ermorden,
denn er ist zur Schlange worden.

13. EVANGELIST: Aber am ersten Tag der stussen Brod' traten die Jünger zu Jesu und sprachen zu ihm: Hvor ønsker du, at vi skal gøre rede til Paaskfestens Maaltid?

14. KOR: Wo willst du, dass wir dir bereiten das Osterlamm zu essen?

Han svarede:

JESUS: Gehet hin in die Stadt zu einem, und spricht zu ihm: Der Meister læsst dir sagen: Meine Zeit ist hier, ich will bei dir die Ostern halten mit meinen Jüngern.

EVANGELIST: Und die Jüngern tænke, wie ihnen Jesus beføljen hætte, und bereieten das Osterlamm. Und am Abend sætte er sich zu Tische mit den Zwölften, und da sie assen, sprach er: JESUS: Wahrlich, ich sage euch: Einer unter euch wird mich verraten.

EVANGELIST: Und sie wurden sehr betrübt und huben an, ein jeglicher unter ihnen, und sagten zu ihm: KOR: Herr, bin ich's?

16. KORAL

Min kære Frelier, du,
hvæs tolv Disciple nikket stredes,
da Kvinden knæd ned
med Salven dyr, ivorved
til Døden du beredes, -
se her, hvor varmt andægtigt nu
min Taare, som fra Sjælen flyder,
dit Hoved kærligt overgyder.

17. ARIE (ALT)

Han svarede og sagde:
Han som nu sammen med mig stak Haanden i Fadet, han vil forrade mig. Menneskesønnen går bort, saadan som der staar skrevet om ham; men ve det Menneske, ved hvem Menneskesønnen bliver forraadt. Det havde været bedre for det Menneske, om han aldrig var født. Men Judas, som forrade ham, tog til Orde og spurgte:
Det er dog vel ikke mig, Rabbi?
Han siger til ham:
Du har selv sagt det.

JESUS: Du spiste tog Jesus et Bred, velsigende, brød det Mens de spiste, tog Jesus et Bred, velsigende, brød det og gav sine Disciple det og sagde:
Tag dette og spis det; dette er mit Legeme.
Og han tog en Kalk og takkede, gav dem den og sagde:

Drik alle heraf; thi dette er mit Blod, Pagtsblodet, som udgives for mange til Syndernes Forlade. Og jeg siger jer, fra nu af skal jeg ikke mere driske af denne Vintraets Frugt for den Dag, da jeg skal drikke den ny sammen med jer i min Faders Rige.

På den første af de usyrede Brods Dage kom Disciplene til Jesus og sagde:

Hvor ønsker du, at vi skal gøre rede til Paaskfestens Maaltid?

Gaa ind i Byen til den og den Mand og sig til ham: Gaa ind i Byen til den og den Mand og sig til ham: Masteren siger: Min Time er nær; hos dig vil jeg holde Paaske sammen med mine Disciple.

Han svarede:

OG Disciplene gjorde, som Jesus havde paalagt dem, og tilberede Paaskemaaltidet. Da det nu var blevet Aften, satte han sig til Bords med de tolv. Og mens de spiste, sagde han: Sandelig siger jeg eder, en af jer vil forrade mig.

Det er dog vel ikke mig, Herre?

Jeg selv jo burde bøde den Skændsel, Skam og Brøde, du villig for mig bar. De Svæbter og de Lænker, den Haun og Spot, de Rænker, min Skyld dig foraarsaget har.

Han svarede og sagde:
Han som nu sammen med mig stak Haanden i Fadet, han vil forrade mig. Menneskesønnen går bort, saadan som der staar skrevet om ham; men ve det Menneske, ved hvem Menneskesønnen bliver forraadt. Det havde været bedre for det Menneske, om han aldrig var født. Men Judas, som forrade ham, tog til Orde og spurgte:
Det er dog vel ikke mig, Rabbi?
Han siger til ham:
Du har selv sagt det.

JESUS: Du spiste tog Jesus et Bred, velsigende, brød det Mens de spiste, tog Jesus et Bred, velsigende, brød det og gav sine Disciple det og sagde:
Tag dette og spis det; dette er mit Legeme.

Og han tog en Kalk og takkede, gav dem den og sagde:
Drik alle heraf; thi dette er mit Blod, Pagtsblodet, som udgives for mange til Syndernes Forlade. Og jeg siger jer, fra nu af skal jeg ikke mere driske af denne Vintraets Frugt for den Dag, da jeg skal drikke den ny sammen med jer i min Faders Rige.

18. RECITATIV (SOPRAN)

Wiewohl mein Herz in Tränen schwimmt,
dass Jesus von uns Abschied nimmt,
so macht mich doch sein Testament erfreut:
Sein Fleisch und Blut, o Koscharkeit,
vernacht er mir in meine Hände.
Wie er es auf der Welt mit denen Seinen
nicht böse könnte meinen,
so liebt er sie bis an das Ende.

19. ARIE (SOPRAN)

Ich will dir mein Herz schenken,
Senke dich, mein Heil, hinnein.
Ich will mich in dir versenken,
ist dir gleich die Welt zu klein,
ei, so sollst du mir allein
mehr als Welt und Himmel sein.

20. EVANGELIST: Und da sie den Lobgesang gesprochen hatten, gingen sie hinaus an den Olberg. Da sprach Jesus zu ihnen: JESUS: In dieser Nacht werdet ihr euch alle ärgern an mir. Denn er steht geschrieben: Ich werde den Hirten schlagen, und die Schafe der Herde werden sich zerstreuen. Wann ich aber aufstehe, will ich vor euch hingehen in Galiläam.

21. KORAL

Erkenne mich, mein Hüter,
mein Hirte, nimm mich an;
von dir, Quell aller Güter,
ist mir viel Guts getan.
Dein Mund hat mich gelabert
mit Milch und süßer Kost,
dein Geist hat mich begabet
mit mancher Himmelsslust.

22. EVANGELIST: Petrus aber antwortete und sprach zu ihm: PETER: Wenn sie auch alles sich an dir ärgerten, so will ich doch mich nummernehr ärgern. EVANGELIST: Jesus sprach zu ihm: JESUS: Wahrlich, ich sage dir: In dieser Nacht, ehe der Hahn krähet, wirst du mich dreimal verleugnen. EVANGELIST: Petrus sprach zu ihm: PETER: Und wenn ich mit dir sterben müsste, so will ich dich nicht verleugnen. EVANGELIST: Desgleichen sagten auch alle Jünger.

23. KORAL

Hos dig jeg tro vil dvæle, -
stad mig kun ikke bort,
hvad end din Mund skal mæle
i Smertens Tyme sort.
Naar snart dit Aawygn biegnar
ved Dødens sidste Stod,
en Plads jeg dig tiltegner
blidt i min Arm og Skoed.

24. EVANGELIST: Da kam Jesus mit ihnen zu einem Hofe, der hieß Getsemane, und sprach zu seinen Jüngern.

JESUS: Setzet euch hier, bis dass ich dort hingebe. Saa gædes jeg dog ved den nye Pagt: Hans Kod og Blod. Her er os bragt det dyrebæste, han vidste. Som her i Verden han har elsket sine, - omend han ventre Pine, - saa elsker han dem til det sidste.

25. RECITATIV (TENOR)

O Schmerz! Hier zittert das gequälte Herz.
Wie sinkt es hin, wie bleich sein Angesicht!
Der Richter führt ihn vor Gericht,
da ist kein Trost, kein Helfer nicht;
er leidet alle Höllenqualen,
er soll für fremden Raub bezahlen.
Ach, könnte meine Liebe dir,
mein Heil, dein Zittern und dein Zagen
vermindern oder helfen fragen,
wie gerne blieb ich hier !

KORAL

Was ist die Ursach aller solcher Plagen ?
Ach meine Sünden haben dich geschlagen !
Ich, ach Herr Jesu, habe dies verschuldet,
was du erduldet.

26. ARIE (TENOR)

Ich will bei meinem Jesu wachen;
meinen Tod
büsstet seiner Seelen Not;
sein Trauern macht mich voll Freuden.

KOR

So schlafen unsre Stunden ein.
Drum muss uns ein verdienstlich Leiden
recht bitter und doch süsse sein.

Du, gode Hynde, kender
hvert Hjordens Faar ved Navn.
Alt godt du mig tilander,
som tjenet mig til Gavn.
Dit Ord mig vederkvæger
som Mælk og Honningsaft,
din Aand hver Vunde tæger
med Himmelisk Fryd og Kraft.

Da svarede Peter og sagde til ham:
Om saa alle foræges paa dig, vil jeg ikke føre
det. Jesus sagde til ham: Sandelig siger jeg dig, i denne
nat, før Hanen galter, vil du fornægte mig tre Gange.
Peter siger til ham: Selv om jeg skulde øe med dig, vil
jeg aldrig fornægte dig.

28. RECITATIV (BAS)

Der Heiland fällt vor seinem Vater nieder,
dadurch erhebt er mich und alle
von unserm Falle
hinauf zu Gottes Gnade wieder.
Er ist bereit, den Kelch
des Todes Bitterkeit zu trinken,
in welchen Stunden dieser Welt:
gegossen sind und hässlich stinken, -
weil es dem lieben Gott gefällt.

Vor Frelser synker ned i Sjælevæde
og løfter derved mig og alle,
hvori dybt vi falde,
Op atter til Gud Faders Naade.
Han er berejd til Bunds
at temme Dødens bître Bæger,
som rummer hele Verdens Synd
med hæslig Stank og giftig Galde.
Det Raad er ham af Gud forkyndt.

Saa tog han Peter og de to Zebedæussønner med sig,
zween Söhne Zebedæus und fng an zu traubern und zu
zagen. Da sprach Jesus zu ihnen:
JESUS: Meine Seele ist betrübt bis an den Tod; blei-
bet hier und wachet mit mir.

25. RECITATIV (TENOR)

O Kvai ! Nu skalver Hjertet smerteifyldt.
Han synker ned, og hvor hans Kind er blevt!
Smart nærmest Dommens Time sig,
og ingen Troster er på Vej.
Han lidet alle Helyedskvæler, -
hans Straf for andres Skyld betaler.
Ak, kunde jeg, min Frelser, her
i Smertens stund til Lindring være
og hjælpe med dit Ag at bare,
jeg gerne var dig nær.

KOR

Hvad er den sande Aarsag vel til Plagen ?
Ak, al min Synd har dig saa bittent slagen.
Jeg, Herre Jesus, skylder, maa du vide,
hyrad du maa lide.

Her hos min Jesus vil jeg vaage,
thi min Død
bødes ved hans Sjælend;
hans Kvide lindrer mig mit Hjerte.

KOR

Vort Syndeliv maa sove hen,
naar stedfortrædende hans Smerte
saar bitter dog gor godt igen.

KOR

Og han gik et lille Stykke videre, faldt ned med An-
siget mod Jorden, bad og sagde: Min Fader! er det nu
muligt, saa lad denne Kalk gaa mig forbi; dog ikke,
som jeg vil, men som du vil.

Vor Frelser synker ned i Sjælevæde

33. DUET (SOPRAN - AL1)

Gerne will ich mich bequemen
Kreuz und Becher anzunehmen,-
trink ich noch dein Heiland nach.
Denn sein Mund,
der mit Milch und Honig flesset,
hat den Grund
und des Leidens herbe Schnach
durch den ersten Trunk versüsset.

Gerne vil jeg uden Klage
Kors og Kalk nu til mig tage,
som min Freiser ogsaa tog;
thi hans Mund,
Som Mærtens Grund
her med Sødme overind
saa den bire Smag jeg glæmmer.

30. EVANGELIST: Und er kam zu seinen Jüngern, und fand sie schlafend, und sprach zu Ihnen:
JESUS: Könige ihr denn nicht eine Stunde mit mir wachen? Wachet und betet, das ihr nicht in Anfechtung fallet. Der Geist ist willig, aber das Fleisch ist schwach.

EVANGELIST: Zum andern Mal ging er hin, betete und sprach:

JESUS: Mein Vater, ist es nicht möglich, dass dieser Kelch von mir gehe, ich trinke ihn denn, so geschehe dein Wille.

31. KORAL

Was mein Gott will, das geschah allzeit
sein Will der ist der beste,
zu helfen den 'n er ist bereit,
die an ihm glauben feste;
er hilft aus Not,
der fromme Gott,
und züchtigt mit Massen.
Wer Gott vertraut,
fest auf ihm baut,
den will er nicht verlassen.

32. EVANGELIST: Und er kam und fand sie aber schlafend, und ihre Augen waren voll Schlafs. Und er liess sie, und ging abermals hin und betete zum dritten Mal und redete dieselbigen Worte. Da kam er zu seinen Jüngern, und sprach zu ihnen:

JESUS: Ach! wollt ihr nun schlafen und ruhen? - Siehe, die Stunde ist hier, dass des Menschen Sohn in der Sünder Hände überantwortet wird. Stehet auf, lasset uns gehen: siehe, er ist da, der mich verrät.

EVANGELIST: Und als er noch redete, siehe, da kam Judas, der Zwölfte einer, und mit ihm eine grosser Schar, mit Schwertem und mit Stangen, von den Hohenpriestern und Ältesten des Volks. Und der Vertráter hatte ihnen ein Zeichen gegeben und gesagt: Welchen ich küssen werde, der ist 's, den greift. Und alsbald trat er zu Jesum und sprach:

JUDAS: Gegrüssset seist du, Rabbi!

EVANGELIST: Und küssete ihn. Jesus aber sprach zu ihm: **JESUS:** Mein Freund! warum bist du kommen? Da trachte de til og lagde Haand paa Jesus og grib ham. Hände an Jesum und griffen ihn.

So ist mein Jesus nun gefangen,
Mond und Licht ist vor Schmerzen unterganen,
weil mein Jesus ist gefangen.
Sie führen ihn, er ist gebunden.

Saa er min Jesus blevet Fangen
Maanens Skær viger bort ved Smertet mange,
Mørket gør os smaa og bange.
Han føres bort i Baand og Lænke.

KOR

Sind Blitz, sind Donner
in Volken verschwunden ?
Eröffne den feurigen Abgrund, o Höle
zerrümme, verdere,
verschlinge, zerschelle
mit plötzlicher Wut
den falschen Verräter, das mördrische Blut !

Og han kommer tilbage til Disciplene og finder dem sovende, og han siger til Peter: Saa kunde I da ikke vaage een Time med mig. Vaag og bed, for at I ikke skal fale i Fristelse! Aanden er villig, men Kødet er skrøbeligt.

Han gik attor højt og bad for anden Gang og sagde:

Min Fader! Hvis denne Kalk ikke kan gaa mig forbi, men jeg skal drikke den, saa ske din Vilje !

31. KORAL

Hvad Herren vil, er altid godt,
hans Vilje Fred mig giver.
Hans Hjælp er stædig rede, blot
i Troen fast vi bliver.
Han frier ud,
den fromme Gud,
og tugter kun med Maade.
Saa vær nu tryg,
paa ham kun byg,
hans Værk er idel Naade.

Og han kom og fandt dem igen sovende, thi deres øjne var blevet tunge. Saa lod han dem være og gik igen bort og bad trede Gang og sagde igen de samme ord. Derefter kommer han tilbage til Disciplene og siger til dem:

Sover I stædig og hviller jer? Se, Timen er ner, da Menneskesønnen skal forraades i Syndernes Hænder. Staa op, lad os ~~gå~~, se, han, som forraader mig, er nær.

Og mens han endnu talte, se da kom Judas, en af de tolv, og sammen med ham en stor Skare med Sværd og Knipler, udsendt fra Ypperstepræsterne og Folkets Ældste. Men han, som forraadte ham, havde aldrat et Tegn med dem og sagt: Den, jeg kysser, ham er det; ham skal I griebe. Og han trædte straks hen til Jesus og sagde:

Vær hilset, Rabbi !

Ven, gør det, du er kommen for !

Da trachte de til og lagde Haand paa Jesus og grib ham. Hände an Jesum und griffen ihn.

Saa er min Jesus blevet Fangen
Maanens Skær viger bort ved Smertet mange,
Mørket gør os smaa og bange.
Han føres bort i Baand og Lænke.

KOR

Lad Lynild og Torden
dog hindre den Rænke !
Lad Helvedes flammande Afgrunde bruse
at brende, omstyrte,
opsluge og knuse
med gjaldende Drøn
den falske Forrader, Fortabæsens Son !

34. EVANGELIST: Und siehe, einer aus denen, die mit Jesu waren, rechte die Hand aus und schlug des Hohenpriesters Knecht und hieb ihm ein Ohr ab. Da sprach Jesus zu ihm:

JESUS: Stecke dein Schwert an seinen Ort; denn wer das Schwert nimmt, der soll auch durchs Schwert umkommen. Oder meinest du, dass ich nicht könnte meinen Vater bitten, dass er mir zuschicke mehr denn zwölff Legion Enger? Wie würde aber die Schrift erfüllt ? Es muss also gehen.

EVANGELIST: Zu der Stund sprach Jesus zu den Scharen:

JESUS: Ich seid ausgengen als zu einem Mörder, mit Schwertern und mit Stangen, mich zu fahen; bin ich doch täglich gesessen und habe gelehret im Tempel, und ihr habt mich nicht gegriffen. Aber das ist alles geschehen, dass erfüllt würden die Schriften der Propheten.

EVANGELIST: Da verliessen ihn alle Jünger usd flohen.

35. KORAL.

Begræd, hver Sjæl, hvad du forbød !
Se, Kristus fra sin Faders Skæd
steg ned til os paa Jordens.
Født af en Jomfru ren og skær
han delte Lod med en og hver,-
vor Mellemmand er vorden.
De døde gav han Liv igen,
drev Onskabs Aand til Herved hen,
indtil han som vor Næste
sig vilig ofred for vor Slægt,
lod vore Synders grumme Vægt
til Korsets Bjælke faste.

36. ARIE (ALT)

Ach, nun ist mein Jesus hin!
Ist es möglich, kan ich schauen
ach, mein Lamm im Tigerklauen!
ach, wo ist mein Jesus hin?
Was soll ich der Seele sagen,
wenn sie mich wird ängstlich fragen:
Ach, wo ist mein Jesus hin?

Wo ist denn dein Freund hingegangen,
o du schönste unter den Weibern?
Wo hat sich dein Freund hingewandt,
so wollen wir mit dir ihn suchen.

37. EVANGELIST: Die aber Jesum gegriffen hatten, führten ihn zu dem Hohenpriester Caiphas, dahin die Schriftgelehrten und Ältesten sich versammelt hatten. Petrus aber folgte ihm nach von ferne, bis in den Palast des Hohenpriesters; und ging hinein und setzte sich bei den Knechten, auf dass er sähe, wo es hinaus wollte.

Die Hohenpriester aber und Ältesten und der ganze Rat suchten falsches Zeugnis wider Jesum, auf das sie ihn töteten, und fanden keine.

Mir hat die Welt trüglich gericht' t
mit Lügen und mit falschem G'dicht,
viel Netz und heimlich Stricken.
Herr, nimm mich wahr
in dieser G'fähr,
b'hüt mich vor falschen Tücken!

39. EVANGELIST: Und wiewohl viel falsche Zeugen herzutaten, fanden sie doch keine. Zuletzt traten herzu zween falsche Zeugen und sprachen:
VIDNERNE: Er hat gesagt: Ich kann den Tempel Godes abbrechen und in dreien Tagen denselben bau-en. **EVANGELIST:** Und der Hohenpriester stand auf und sprach zu ihm: **KAJFAS:** Antwortest du nichts zu dem, das diese wider dich zeugt?

EVANGELIST: Aber Jesus schwieg still.

40. RECITATIV (TENOR)

Mein Jesus schweigt
zu falschen Lügen stille,
um uns damit zu zeigen,
das sein erbarmensvoller Wille
vor uns zum Leiden sei geneigt,
und dass wir in dergleichen Pein
ihm sollen ähnlich sein
und in Verfolgung stille schweigen.

Geduld, Geduld,
wenn mich falsche Zungen stechen.
Leid ich wider meine Schuld
Schimpf und Spott,
ei, so mag der liebe Gott
meines Herzens Urschuld rächen.

Hvorhen blir min Jesus fort?
ser jeg rigtigt? De ham forer
som et Lam i Tigerklauen!
Hvorhen blir min Jesus fort?
Hvad skal jeg min Sjæl dog svare,
naar den spøger, trængt af Fare:
Hvorhen blir min Jesus fort?

KOR

Sig, hvorhen din Ven dog er gaaet,
o, du skønnes্তe iblandt Kvinder!
Hvor er vel din Ven gaaet hen?
Kom, sammen vil vi seje, ledে.

De, der havde grebet Jesus, førte ham hen til Ypperstepræsten Kajfas, hvor han de Skriftkloge og Äldste var samledt. Og Peter fulgte ham i Frastand lige til Ypperstepræstens Gaard; han gik indenfor og satte sig blandt Tjenerne for at se, hvad det vilde ende med.

Ypperstepræsterne og hele Raadet søgte nu at skaffe falsk Vidnesbyrd mod Jesus for at faa ham dømt til Døden; men de fandt intet.

38. KORAL

Med Svindel Verden dømmer mig,
med Opspind, Løgne, List og Svin,
med Falskheds Net og Snaer.
Wer hat dich so geschlagen,
mein Heil, und dich mit Pagen
so übel zugericht'?

Du bist ja nicht ein Sünder,

wie wir und unsre Kinder,

von Missetaten weiss du nicht.

Skont der traadte mange falske Vidner frem, fandt de dog intet. Men til sidst traadte to frem og sagde:
Han har sagt: Jeg kan nedbryde Guds Tempel og bygge det op paa tre Dage.

Da rejste Ypperstepræsten sig og sagde til ham:
Har du intet at svare paa det, de vidner imod dig?

Men Jesus tav.

40. RECITATIV (TENOR)

Med Tayshed vil
min Jesus Løgen møde;
derved det os forjettes,
at han beslutsomt nu vil bøde
vor Skyld og front sig byder til.
Saa maal vi stille følge ham
og taale Spot og Skam
og tie, naar vi forurettes.

Fat Mod, fat Mod!,

Klager mod mig falske Fiender
taaler jeg med roligt Blod
Skam og Spott,
naar Guds sande Domme blot
Hjertets Agt uskydig kender.

Saa sagde Ypperstepræsten til ham: Jeg tager dig i Ed ved de levende Gud: Sig os, om du er Kristus, Guds Søn.

Jesus siger til ham: Du har selv sagt det. Men jeg skal I se Menneskesønnen sidde ved sin Far: Herefter skal I se Kraftens højre Haand og komme paa Himmelens Sky-er.

Da sonderev Ypperstepræsten sin Kappe og sagde: Han har spottet Gud, hvad skal vi mere med Vidner? Da sagde Ypperstepræsten sin Kappe og sagde: Jesus sprach zu ihm: JESUS: Du sagest's. Doch sage ich euch: Von nun an wird es geschehen, dass ihr sehen werdet des Menschen Sohn sitzen zur Rechten der Kraft, und kommen in den Wolken des Himmels.

EVANGELIST: Da zerriß der Hohepriester seine Kleider und sprach: **KAJFAS:** Er hat Gott gelästert, was dürfen wir weiter Zeugniß? Siehe, jetzt habt ihr seine Gotteslästerung geföret. Was dinket euch?

EVANGELIST: Sie antworteten und sprachen: **KOR:** Er ist des Todes schuldig! De svarede og sagde: Han er til Døden skyldig!

44. KORAL

Hjem har saa grunt dig haanet,
min Freiser, - ej dig skaanet
for Slag og Skamhoshed?
Hvorfor skai du vel bøde,
som var du fuld af Brode,
naar ej af nogen Synd du ved?

Peter sad imens udenfor i Gaarden; da kom der en Peter. Da han derpaal gik ud i Portrummet, saa en anden Pige

Da var ogsaa sammen med Jesus fra Galilæa.
Men han nægtede det i alles Paahor og sagde:
Jeg ved ikke, hvad du mener.

Atter nægtede han det med en Ed:
Jeg kender ikke det Menneske.
Lidt efter kom de, der stod der, hen og sagde til Peter:
Sandelig, du er jo en af dem, for dit Maal rober dig!

Jeg kenne des Menschen nicht.
Und über eine kleine Weile traten
ihm eine andere, und sprach zu denen, die da waren:
Peter! Ich weiss nicht, was du sagtest.
EVANGELIST: Als er aber zur Tür hinausging, sahe
ihn eine andere, und sprach zu denen, die da waren:
1. PIGE: Und du warest auch mit dem Jesus aus
Galilæa.
EVANGELIST: Er leugnete aber vor ihnen allen und
sprach:
PETER: Ich weiss nicht, was du sagtest.
EVANGELIST: Da han derpaal gik ud i Portrummet, saa en anden Pige
dazu:
PETER: Ich kenne des Menschen nicht.
EVANGELIST: Und über eine kleine Weile traten
hunz, die da standen, und sprach zu Petro:
2. PIGE: Dieser war auch mit dem Jesus von Nazareth.
EVANGELIST: Und er leugnete abermal und schwor
dazu:
PETER: Ich kenne des Menschen nicht.
EVANGELIST: Und über eine kleine Weile traten
hunz, die da standen, und sprach zu Petro:
KOR: Wahrlich, du bist auch einer von denen; denn
deine Sprache verråt dich.

46. EVANGELIST: Da hub er an sich zu verfluchen
und zu schwören.

PETER Ich kenne des Menschen nicht.

EVANGELIST: Und alsbald krænede der Hahn. Da
dachte Petrus an die Worte Jesus, da er zu ihm sagte:
Ehe der Hahn krænede wird, wirst du mich dreimal
verleugnen. Und gng heraus und weinte bitterlich.

Da begyndte han at bande og sværgte:

Leg kender ikke der Menneskel!

I det samme gæiede Hanen.

Saa kom Peter Jesu Ord i Hu, hvordan han havde sagt:
For Hanen galter, skal du fornøge mig tre Gange. Og
han gik ud, udenfor, og græd bitterlig.

47. ARIE (ALT)

Erbarme dich,
mein Gott, um meiner Zähren willen!
Schauhe hier,
Herz und Auge weint vor dir
bitterlich.

Børner du mig,
min Gud, og se min Angers Taarer.
Uden Fred
angrer jeg min Frygtsomhed
bitterlig.

48. KORAL

Bin ich gleich von dir gewichen,
stell ich mich doch wieder ein.
Hat uns doch dein Sohn verglichen
durch sein' Angst und Todespein.
Ich verleugne nicht die Schuld,
aber deine Grad' und Huld
ist viel grösser als die Sünde,
die ich stets in mir befinde.

49. EVANGELIST: Des Morgens aber hielten alle
Hohenpriester und die Ätesten des Volks einen Rat
über Jesum, dass sie ihn töten. Und banden ihn,
fhreret ihn und überantworteten ihn dem Landpfleger
Pontio Pilato.

Da saa Judas, der ihm verratte, dass er
verdammte war zum Tode, reuete es ihn, und brachte
her die dreissig Silberlinge den Hohenpriester und
Ätesten und sprach:

JUDAS: Ich habe Übel getan, dass ich unschuldig Blut
verraten have.

EVANGELIST: Sie sprachen:

KOR: Was gehet uns das an? da siehe du zu.

Da nu Judas, som havde forraadt ham, saa, at han blev
domfældt, forret ham det og bragte de tredive Silber-
linge til Ypperstepræsterne og de Ädeste og
sagte:
Jeg har syndet og forraadt uskyldigt Blod.

Men de svarede:
Hvad kommer det os ved? Det bliver din Sag.

Da saa Judas, der han kastede ham Silberlinge in
den Tempel, hub sich davon, ging hin und erhængte
sig selv. Aber die Hohenpriester nahmen die Silber-
linge und sprachen:

PRÆSTER: Es taugt nicht, dass wir sie in den Got-

teskasten legen, denn es ist Blutgeld.

51. ARIE (BAS)

Gebt mir meinen Jesum wieder!
Seit, das Geld, den Morderlohn
wirft euch der verlorne Sohn
zu den Füssen nieder.

Saa tog de den Beslutning at købe Pottemagermarken
for dem til Gravplads for de fremmede. Derfor kaldes
den Mark den Dag i Dag "Blodmarken". Da gik det i

Oplydelse, som er talt ved Profeten Jeremias, der
siger: Og de tog de tredive Silvpengene af Israels Børn,
- det var den pris, man vurderede den højt vurderede
til, - og de gav dem for Pottemagermarken, saaledes
som Herren paalagede mig.

Jesus aber stand vor dem Landshøvdingen, og Landshov-
pfejger frøgte ham og sprægte:

PILATUS: Bist du der Juden Kong?

EVANGELIST: Jesus aber sprach zu ihm:

JESUS: Du sagesst's es.

EVANGELIST: Und da er verklagt ward von den
Hohenpriestern und Ätesten antwortete er nichts. Da
sprach Pilatus zu ihm:

PILATUS: Hörest du nicht, wie hart sie dich verklä-
gen?

EVANGELIST: Und er antwoerde ihm nicht auf ein
Wort, also dass sich auch der Landpfleger sehr ver-
wunderte.

53. KORAL

Har end tit jeg dig fornægget,
vender jeg mig efter om.
Du min Sag har iro forfægtet
genem Angst og Slag og Dom.
Jeg min Skyd benægter ej,
men din Naade finder Vej
til at sone alle Synder,
som mig daglig overvinder.

Da det var blevet Morgen, traf alle Ypperstepræsterne
og Folkets Äldste Beslutning om at faa Jesus dømt til
Døden. Og de bandt ham og førte ham til Landshov-
dingen Pilatus.

Da nu Judas, som havde forraadt ham, saa, at han blev
domfældt, forret ham det og bragte de tredive Silber-
linge til Ypperstepræsterne og de Ädeste og
sagte:
Jeg har syndet og forraadt uskyldigt Blod.

Men de svarede:

Hvad kommer det os ved? Det bliver din Sag.

Saa kastede han Silvpengene ind i Templet, gik bort
derfra og eik hen og hængte sig. Men Ypperstepræ-
sterne tog Silvpengene og sagde:

HUSTRUEN: Habe du nichts zu schaffen mit diesem
Gerechten; ich habe heute viel etthitten im Traum von
seinewegen. EVANGELIST: Aber die Hohenpriester
og die Ätesten überberedet das Volk, dass sie um
Barabbam bitten sollten, og Jesum umbrächten. Da
antwortete nun der Landpfleger und sprach zu ihnen:

PILATUS: Welchen wollt ihr unter diesen zweien,
den ich euch soll loslæbne? EVANGELIST: Sie
sprach: KOR: Barabbam! EVANGELIST: Pilatus
sprach zu ihnen: PILATUS: Was soll ich denn machen
mit Jesu, von dem gesagt wird, er sei Christus?

EVANGELIST: Sie sprachen alle: KOR: Lass ihm
kreuzigen!

Saa tog de den Beslutning at købe Pottemagermarken
for dem til Gravplads for de fremmede. Derfor kaldes
den Mark den Dag i Dag "Blodmarken". Da gik det i

Oplydelse, som er talt ved Profeten Jeremias, der
siger: Og de tog de tredive Silvpengene af Israels Børn,
- det var den pris, man vurderede den højt vurderede
til, - og de gav dem for Pottemagermarken, saaledes
som Herren paalagede mig.

Jesus blev nu stiller for Landshøvdingen, og Landshov-
dingen spurgte ham og sagde:

Er du Jødernes Kong?

Jesus svarede:

Du siger det selv.

Og da Ypperstepræsterne og de Äldste kom frem med
derses Anklager imod ham, svarede han intet. Da siger
Pilatus til ham:

Hører du ikke alt det, de vidner imod dig?

52. KORAL

Befal du dine Veje
og al din Hjertesorg
til hans trofaste Pleje,
som bor i Himmel Borg!
Han, som kan Stormen binde
og lede Bolgen blaa.
han kan og Vejen finde,
hvorpaa din Fod kan gaa.
(St. J. Steensen 1826)

Ved Højtiden plejede Landshøvdingen at give Mæng-
den en Fangé fri, hvem de ønskede. Og man havde
dengang en berygtet Fange, der hed Barabbas. Da de
nu var samledes, spurgte Pilatus dem:

Hvem vil I, at jeg skal løslade jer? Barabbas eller
Jesus, der kaldes Kristus?

Han vidste jo, at det var af Misundelse, de havde bragt
ham for Retten. Og mens han sad paa Dommersædet,
havde hans Hustru sendt Bud til ham og lader sige:
Hold dig fra denne retfærdige Mand; thi jeg har i Nat-
lidt mejet en Drøm for hans Fod.

Men Ypperstepræsterne og de Äldste overalte Skær-
ne til at forlange Barabbas løsladt, men Jesus henrettet.
Og da Landshøvdingen tog til Orde og spurgte:

Hvem af de to ønsker I, at jeg skal løslade jer? svare-
de: Barabbas! Pilatus spørger dem saa:
Hvad skal jeg da gøre med Jesus, der kaldes Kristus?
De svarede alle: Lad ham blive korsfested!

55. KORAL

Wie wunderbarlich ist doch diese Strafe!
Der gute Hörte leidet für die Schafe,
die Schuld bezahlt der Herrne, der gerechte
für seine Knechte!

56. EVANGELIST: Der Landpfleger sagte:
PILATUS: Was hat er denn tiefes getan?

57. RECITATIV (SOPRAN)

Er hat alles wohlgetan:
Den Blinden gab er das Gesicht,
die Lahmen mach' er gehend,
er sagt' uns seines Vaters Wort,
er trieb die Teufel fort;
Betrüft hat er aufgericht t,
er nahm die Sünder auf und an, -
sonst hat mein Jesus nichts getan.

Aus Liebe
will mein Heiland sterben, -
von einer Sünde weiss er nichts, -
dass das ewige Verderben
und die Strafe des Gerichts
nicht auf meiner Seele bliebe.

59. EVANGELIST: Sie schrien aber noch mehr und sprachen: KOR: Lass ihn kreuzigen! EVANGELIST: Da aber Pilatus sah, dass er nichts schaffte, sondern dass ein viel grösser Getümmel ward, nahm er Wasser und wusch die Hände vor dem Volk und sprach: PILATUS: Ich bin unschuldig an dem Blut dieses Gerechten; sehet ihr zu. EVANGELIST: Da antwortete das ganze Volk und sprach: KOR: Sein Blut komme über uns und unsre Kinder! EVANGELIST: Da gab er ihnen Barabbam los; aber Jesus liess er geisseln und überantwortete ihn, dass er gekreuzigt würde.

60. RECITATIV (ALT)

Erbarm es Gott!
Hier steht der Heiland angebunden.
O Geisselung, o Schlag, o Wunden!
- Ihr Henker, haltet éin!
Erweicht euch der Seelen Schmerz,
der Anblick solches Jammers nicht?
Ach ja, ihr habt ein Herz,
das muss der Martersäule gleich
und noch viel härter sein.
Erbarmt euch, haltet éin!

Können Tränen meiner Wangen
nichts erlangen.
o, so nahmt mein Herz hinein!
Aber lasst es bei den Fluten,
wenn die Wunden milde bluten,
auch die Opferschale sein.

Underfuldt bringes Retten her i Orden:
Den gode Hyrde lidet nu for Hjorden,
gældbundne Slavers Herte rundt opfydte
alt, hvad de skyldte.

Han spurgte:
Hvad ondt har han da gjort?

58. ARIE (SOPRAN)

Til Døden
elster Jesus sine; -
han, som af ingen Synder ved.
Vor Fortabheads Nød og Pine,
Dom og Straf i Ewighed
tog han bort og soned Brøden.

Men de skreg endnu højere:
Lad ham blive korsfæstet!
Da Pilatus saa, at han intet kunde udrette, men at der blot blev mere Lam, tog han Vand, og i Mængdens Paasyn vasekede han sine Hænder og sagde:
Jeg er uskyldig i dennes Blod; det bliver jeres Sag!
Men hele Folket svarede os og vore Barn!

Hans Blod komme over os og vore Barn!

Da læslod han dem Barabbas; men Jesus lod han piske

og overgav ham til at korsfestes.

61 ARIE (ALT)

Graaden som ad mine Kinder
sagte rinder,
dæmper ikke Smertens Baal.
Men hver Draabe Blod, der flyder
fra dit Saar, sig stille gyder
i mit Hjertes Offerskaal.

Og da de var kommet til et Sted, der kaldes Golgata.
(det betyder "Hovedskalisted") gav de ham Vin blandet
med Malurt at driske; men da han havde smagt der-
paa, vilde han ikke drikke det.
Og da de havde korsfæstet ham, delte de hans Klæde
imellem sig ved Lodkastning.

62. EVANGELIST: Da nahmen die Kriegsknechte des Landpflegers Jesum zu sich in das Richthaus, und sammelten über ihm die ganze Schar, und zogen ihn aus und legeten ihm einen Purpurnmantel an, und flochten eine Dornenkrone und setzten sie auf sein Haupt, und ein Rohr in seine rechte Hand, und beugeten die Knie vor ihm und spotteten ihn und sprachen: KOR: Gegrüssset seist du, Judenkönig! EVANGELIST: Und speieten ihm an und nahmen das Rohr und schlügen damit sein Haupt.

Han spurgte:
Hvad ondt har han da gjort?
Han og sagde:
Hil dig, Jodekonge!
Saa spyttede de paa ham, tog Røret og slog ham i Hovedet med det.

63. KORAL

O Hoved, højt forhøaret
med blodig Saar og Vé!
O Hoved, tornekronet
til Smerte, Spot og Spe!
O Hoved, som har været
tilbedet idelig,
men nu saa højt vanæret,
vær tilset hjerlert!

Hvo turde saa bespytte
det ædle Ausigs Pragt,
for hvilket sig maa flytte
med Frygt al Verdens Magt?
Hvo har de biege Kinder,
de Øjnes Delighed,
hvis lige man ej finder,
saa skammelig tilredt?
(Fr. Rosgaard 1738)

Du edles Ansichtie,
vor dem sonst schrickt und scheut
das grosse Weltgewichte, -
wie bist du so bespeit!
Wie bist du so erbleichtet,
vor hat dein Augentlicht,
dem sonst kein Licht nicht gleicheit,
so schändlich zugericht?

(Arnulf af Louvain - Paul Gerhardt 1653)

Og da de havde drevet Spot med ham, tog de Kappen af ham og gav ham hans egne Klæder paa og førte ham af Sted for at korstæste ham. Paa Vejen derud traf de en Mand fra Kyrene, ved Navn Simon, ham tvang de til at gaa med og bære hans Kors.

65. RECITATIV (BAS)

Jal freilich will in uns
das Fleisch und Blut
zum Kreuz gezwungen sein;
je mehr es unsrer Seele gut,
je herber gent es ein.

66. ARIE (BAS)

Komm, süsses Kreuz, so will ich sagen;
mein Jesu, gib es immer her!
wird mir mein Leiden einst zu schwer.
so hilf du mir es selber tragen.

Mig Korsets Aag maa gavnligt være;
min Jesus, mig den Visdom lært!
Og blir mig Byrden alt for svær,
saa hjælp du selv mig den at bære.

Og da de var kommet til et Sted, der kaldes Golgata.
(det betyder "Hovedskalisted") gav de ham Vin blandet
med Malurt at driske; men da han havde smagt der-
paa, vilde han ikke drikke det.
Og da de havde korsfæstet ham, delte de hans Klæde
imellem sig ved Lodkastning.

67. EVANGELIST: Und als sie an die Stätte: kamen mit Namen Golgatha, das ist verdeutschet: Schiedsstät, gaben sie ihm Essig zu trinken mit Gallen vermischt; und da er's schmeckete, wollte er nicht trinken. Da sie ihn aber gekreuzigt hatten, teilten sie seine Kleider und warfen das Los darum,

auf dass erfüllt wurde, das gesagt ist durch den Propheten: „De haben meine Kleider unter sich geteilt, und über mein Gewand haben sie das Los geworfen. Und sie sassen alle da und hüteten sein. Und oben zu seinem Haupte befesteten sie die Ursach seines Todes beschrieben, nähmlich: „Dies ist Jesus, der Juden König“. Und da wurden zweien Mörder mit ihm gekreuziget, einer zur Rechten und einer zur Linken. Die aber vorübergingen, lästereten ihn und schüttelten ihre Köpfe und sprachen: **KOR:** Der du den Tempel Gottes zerbrichst, und bauest ihn in dreien Tagen, hilf dir selber! Bist du Gottes Sohn, so streig herab vom Kreuz!

EVANGELIST: Desgleichen auch die Hohenpriester spotteten sein samt den Schriftgelehrten und Altesten und sprachen: **KOR:** Andem hat er gehoffen, und kann sich selber nicht helfen. Ist er der König Israels. so steige er nun vom Kreuz, so wollen wir ihm glauben. Er hat Gott vertraut, der erhöse ihn, lüste's ihn, denn er hat gesagt: ich bin Gottes Sohn.

68. EVANGELIST: Desgleichen schmähten ihn auch die Mörder, die mit ihm gekreuzigt wurden.

69. RECITATIV (ALT)

Ach Golgatha, unseliges Golgatha!
Der Herr der Herrlichkeit
muss schimpflich hier verderben,
der Segen und das Heil der Welt
wird als ein Fluch ans Kreuz gestellt.
Dem Schöpfer Himmels und der Erden
soll Erd und Luft entzogen werden;
die Unschuld muss hier schuldig sterben,
das geht meiner Seele nah,
ach Golgatha, unseliges Golgatha!

70. ARIE (ALT)

Sehet, Jesus hat die Hand
uns zu fassen ausgespannt;
kommt in Jesu Armen,
sucht Erlösung, nehmst Erbarmen,
lebet, sterbet, ruhet hier,
ihr verlassnen Küchlein ihr,
bleibet in Jesu Armen!

Men fra den sjette Time blev der Mørke over hele Landet indtil den niende Time. Og ved den niende Time raabte Jesus med høj Rost og sagde: Eli, Eli, lema sabaktani? Det betyder: Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig? Nogle af dem, der stod der, sagde, da de hørte det: Han kalder paa Elias. Og straks løb en af dem hen og tog en Swamp og fyldte den med Eddike og strak den på et Rør og lod ham drikke. Men de andre sagde: Eli! Lad os se, om Elias kommer for at frelse ham.

Saadan gik det i opfyldelse, som er sagt af Profeten: „De delte mine Klæder mellem sig og kastede Lod om mit Klædebon“. Saa satte de sig der og holdt Vagt over ham. Og oven over hans Hoved havde de anbragt en Indskrift med Beskyldningen imod ham: "Dette er Jesus, Jødernes Konge". Sammen med ham korsfæstedes saa to Rovere, den ene ved hans højre og den anden ved hans venstre Side. Og de, der gik forbi, sporde dem; de rystede paa Hovedet og sagde: Du, som nedbryder Templet og bygger det op i tre Dage, frels nu dig selv, hvis du er Guds Søn, og stig ned af Korset!

Saadan spottede ogsaa Ypperstepræsterne tillige med de Skriftkløge og de Aeldste og sagde: Andre har han freist, sig selv kan han ikke frelse. Han er jo Israels Konge! Lad ham nu stige ned af Korset, saa vil vi tro paa ham. Han har sat sin Lid til Gud; lad ham nu udfrí ham, hvis han har Velbehag i ham; han har jo sagt: Jeg er Guds Søn

Paa samme Maade blev han ogsaa haanet af Rovere, som var korsfæstet sammen med ham.

69. RECITATIV (ALT)

O Golgata, fortvivlende Golgata,
hvor Herteligheds Drot
mishandles ligeydigt;
skont han er Verdens Lys og Haab,
korstæstes han med Spoteraab.
Ved ham blev Jord og Himmel skabte,
men nu han regnes blandt fortabte;
hans Ustyrd ger, han dor som skyldig, -
hvor er Retfærdigheden da!
O Golgata, fortvivlende Golgata!

70. ARIE (ALT)

Se nu Jesus redebon
række ud mod os sin Haand;
kom i Jesu Arme,
han vil naadig sig forbarme.
Livet, Døden, Hvilken er
lige sod og salig her;
bliv da i Jesu Arme!

Men fra den sjette Time blev der Mørke over hele Landet indtil den niende Time. Og ved den niende Time raabte Jesus med høj Rost og sagde: Eli, Eli, lema sabaktani? Det betyder: Min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig? Nogle af dem, der stod der, sagde, da de hørte det: Han kalder paa Elias. Og straks løb en af dem hen og tog en Swamp og fyldte den med Eddike og strak den på et Rør og lod ham drikke. Men de andre sagde: Eli! Lad os se, om Elias kommer for at frelse ham.

EVANGELIST: Aber Jesus sebrte abermal laut und verschied.

72. KORAL

Wenn ich einmal soll scheiden,
so scheide nicht von mir!
Wenn ich den Tod soll leiden,
so tritt du dann herfür!
Wen mir am allerhängsten
wird um das Herze sein,
so reiss mich aus den Ängsten
kraft deiner Angst und Pein.

Naar herfra leg skal vige,
da vig du ej fra mig!
Og naar jeg ned skal stige
i Graven, vis mig dig!
Træd frem, saa snart mit Hjerte
er stedt i Dødens Nød,
forkort min Angst og Smerte
for din den haarde Død

Og se, Forhænget i Templet flængedes i to Stykker, fra øverst til nederst; og Jorden skjalv, og Klipperne revnede, og Gravene aabnede sig, og mange af de hensvede helliges Legemer opstod, og de gik ud af Gravene og kom efter hans Opstandelse ind i den hellige Stad og viste sig for mange. Men da Hovedmanden og de, der sammen med ham holdt Vagt over Jesus, saa Jordskelvet og hvad der ellers skete, blev de radiskestagne og sagde: Sandelig, han var Guds Søn.

73. EVANGELIST: Und siehe da, der Vorhang im Tempel zerriss in zwei Stück, von oben an bis unten ans. Und die Erde erbebte, und die Felsen zerissen, und die Græber tænede sig op, und stundent auf viel Leibet der Heiligen, die da schliefen, und gingen aus den Græbern nach seiner Auferstehung und kamen in die heilige Stadt und erschienet vielen. Aber der Hauptmann und die bei ihm waren und behændte Jesum, da sie sahen das Erdbeben und was da geschah, erschrakken sie sehr und sprachen: **KOR:** Wahrlich, dieser ist Gottes Sohn gewesen.

EVANGELIST: Und es waren viel Weiber da, die von ferne zusahen, die da waren nachgeføjet aus Galilæa, und hatten ihm gedienet; unter welchen war Maria Magdalena und Maria, die Mutter Jacobi und Josephs, und die Mutter der Kinder Zabedæi. Am Abend aber kam ein reicher Mann von Arimathæa, der Arimatæa, ved Navn Josef, som selv var blevet Discipel af Jesus. Han gik til Pilatus og bad om at faa Jesu Legeme. Da befalede Pilatus, at det skulde udleveres. Men da det var blevet Aften, kom der en rig Mand fra Arimatæa, ved Navn Josef, som selv var blevet Discipel af Jesus. Han gik til Pilatus og bad om at faa Jesu Legeme. Da befalede Pilatus, man sollte ihm ihu geben.

74. RECITATIV (BAS)

Am Abend, da es kühle war,
ward Adams Fall en offbar.
Am Abend dricket ihm der Heiland nieder.
Am Abend kam die Taube wieder
und trug ein Olivtbladt i Munden.
O schöne Zeit, o Abendstunde!
Der Friedenschluss ist nun mit Gott gemacht,
denn Jesus hat sein Kreuz volbracht.
Sein Leichnam kommt zur Ruh.
Ach, liebe Seele, bitte du
luss dir den toten Jesum scheinken,
o heilsames, o köstlich's Angedenken!

I Edens Aftenluftning sval
blev aabenbaret Adams Fall.
Ved Aftenstid vor Freiser Værket endte,
som Duen, der ved Aften vendte
hjem med et Olivtbladt i Munden.
Hvor blid og skøn er Aftenstunden,
hvør Freders Vilkaar er tilrettelagt,
naar Jesus ser, der er fuldbragt!
Hans Legem finder Fred.
Saa kom nu, kære Sjæl, og bed,
at han hos dig en Grav maa finde!
- saa freisertig, saa dyrebart et Minde!

75. ARIE (BAS)

Smyk dig Hjerte, byd ham ind!
her vil Jesus jeg begrave;
han skal her i Hjertets Grund
hvør en Stund
Fred og salig Hylle have.
Reus du ud i Sjæl og Sind,
smyk dig, Hjerte, byd ham ind,
her vil Jesus jeg begrave.

76. ARIE (BAS)

Mache dich, mein Herz, rein,
ich will Jesum selbst begraben,
denn er soll nunmehr in mir
für und für
seine sijste Ruhe haben.
Welt, geh aus, laas Jesum ein,
mache dich, mein Herz rein!
ich will Jesum selbst begraben.

76. EVANGELIST: Und Joseph nahm den Leib und wickelte ihn in ein 'rein' Leinwand und legte ihn in sein eigen neu Grab, welches er hatte lassen in einen Felsen hauen, und wälzte einen grossen Stein vor die Tür des Grabes und ging davon. Es war aber alda Maria Magdalena und die andere Maria, die sazzen sich gegen das Grab.

Des andern Tages, der da folget nach dem Rüststage, kamen die Hohenpriester und Pharisæer sædlich zu Pilato und sprachen: **KOR:** Herr, wir haben gedacht, dass dieser Verführer sprach, da er noch lebte: Ich will nach dreiern Tagen wieder auferstehen. Darum befiehl, dass man das Grab verwahre bis an den dritten Tag, auf dass nicht seine Jünger kommen und stehlen ihn, und sagen zu dem Volk: Er ist auferstanden von den Toten, und werde der letzte Betrug ärgert denn der erste. **EVANGELIST:** Pilatus sprach zu ihnen: **PILATUS:** Da habt ihr die Hüter; gehet hin und verwahret das Grab mit Hütern und versiegeln den Stein.

Og Josef tog hans Legeme og svøbte det i et rent Liglægen og lagde det i den nye Grav, som han havde ladet hænge ud i Klippen til sig selv. Saa værde han en stor Sten for Indgangen til Graven og gik bort. Maria Magdalene og den anden Maria var til Stede og sad lige over for Graven.

Den næste Dag, Dagen efter Beredelsesdagen, samledes Ypperstepræsterne og Fariseerne hos Pilatus og sagde: Herre, vi er kommet i Tanker om, at denne Bedrager sagde, mens han endnu levede: Efter tre Dages Fortid opstar jeg. Giv derfor Befaling til, at Graven skal bevogtes strengt indtil den tredie Dag, for at ikke hans Disciple skal komme og stjæle ham og sige til Folket: Han er opstaet fra de døde; og saa vil det sidste Bedrageri blive større end det første. Pilatus sagde til dem: Dér har I Vægtmandskab; gaa hen og bevogt Graven, saa godt I kan. Og de gik hen og bevogtede Graven med Vægten efter at have sat Seg for Stenen.

77. RECITATIVER (BAS - TENOR - ALT - SOPRAN) og KOR

- B:** Nun ist der Herr zur Ruh gebracht.
K: Mein Jesu, gute Nacht!
T: Die Müh' ist aus,
die unsre Sünden ihm gemacht.
A: O selige Gebeine,
seht, wie ich euch mit Buss beweine,
dass auch mein Fall
in solche Not gebracht.
S: Habt Lebenslang
vor euer Leiden tausend Dank,
dass ihr mein Seelenheil
so wert geacht' t
K: Mein Jesu, gute Nacht!
- Til Ro er nu vor Herre bragt,
vi har god Nat ham sagt.
Den Strid er endt,
vor Syndeskyld har paa ham lagt.
I helige Lemmer,
med Graad og Bod jeg aldrig glemmer,
min Brude har
i denne Nød jer bragt.
For hvad I led
jer være tusindfoldig Tak;
I har min Frelse holdt
saa højt i Agt.
Vi har god Nat ham sagt.

78. KOR

Wir setzen uns mit Tränen nieder
und rufen dir im Grabe zu:
 ruhe sanfte, - sanfte Ruh!
Ruh, ihr ausgesogenen Glieder,
ruhet sanft, ruhet wohl!
Euer Grab und Leichenstein
soll dem ängstlichen Gewissen
ein bequemes Ruhekissen
und der Seelen Ruhstatt sein.
 Höchst vergnügt
schlummern da die Augen ein.

Her ved din Grav med sage Stemmer
vi nynder kærligt til dig ned:
 Hvil nu stille, hvil i Fred!
Hvil nu sedt, I trætte Lemmer,
 hvil nu stille, hvil i Fred!
Hvilken her ved Gravens Sten
 gen Samvittigheden stiller,
byder til det trygge, milde
Hvilested for syge Sind.
 Blidt og glad
slumrer Øjet saligt ind.